

ภัยเด็ก-เพลอไม่ได้ บันไดเลื่อน...อันตราย

นี้ เป็นเหตุการณ์สะเทือนขวัญและเป็นอุทาหรณ์ให้กับบรรดาผู้ปกครอง กับชาวบ้านได้เลื่อนของห้างสรรพสินค้าพิวเจอร์พาร์ครังสิต หนีบศีรษะ **ด.ญ. นวลแพรว วสุนทพิชัยกุล** วัย 12 ปี ในช่วงปลายของวันที่ 9 กันยายน ร้ายแรงถึงขั้นน้องนวลแพรวมีอาการโคม่าจนถึงวันนี้

และดอกย้ำถึงปัญหาของบันไดเลื่อนอีกครั้ง ไม่กี่วันถัดมา บันไดเลื่อนของโรงพยาบาลศรีนครินทร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น หนีบขาซ้ายของเด็กชายวัย 3 ขวบ จนขาด เศษกระดูกที่แพทย์สามารถต่อกลับได้ทันเวลา

เมื่อติดตามข้อมูลย้อนหลังพบว่า อุบัติเหตุบันไดเลื่อนที่เกิดขึ้นกับเด็กมีอยู่บ่อยครั้ง อย่างในวันที่ 26 เมษายน 2552 ก็มีชาวเด็ก 3 ขวบ ถูกบันไดเลื่อนชั้น 2 ศูนย์การค้าแห่งหนึ่งในจังหวัดเชียงใหม่ หนีบที่แขนขวา โชคดีที่เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยช่วยไว้ทันจึงบาดเจ็บเพียงเล็กน้อย

หรือกรณีของ **ค.ช. โจนธาน บริสเบริก** วัย 10 ขวบ นักท่องเที่ยวชาวสวีเดน เมื่อวันที่ 31 ตุลาคม 2553 ถูกบันไดเลื่อนในห้างย่านพญาหนีบ้นิ้วมือซ้ายจนเกือบขาด ครั้งนั้นทางห้างปฏิเสธความรับผิดชอบ โดยระบุว่าเป็นอุบัติเหตุจากเจ้าตัวประมาทเอง

เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งหมดเป็นอุบัติเหตุ แต่จะแน่ใจได้อย่างไร ว่าบันไดเลื่อนในห้างสรรพสินค้าและอาคารต่างๆ ที่เราเข้าไปใช้บริการ มีความปลอดภัย ป้องกันอุบัติเหตุได้อย่างเพียงพอ

"มติชน" ลงพื้นที่สำรวจห้างสรรพสินค้าชื่อดังในกรุงเทพฯ พบว่าได้ให้ความสำคัญกับเรื่องนี้พอสมควร

ห้างสรรพสินค้าใจกลางกรุงเทพฯ อย่างสยามพารากอน บันไดเลื่อนมีระยะห่างตามที่กฎหมายกำหนดไว้ โดยมีระยะห่างระหว่างบันไดเลื่อนชั้นลงประมาณ 30 ถึง 60 เซนติเมตร ระยะห่างระหว่างบันไดเลื่อนกับกำแพงเกิน 30 เซนติเมตร และบางแห่งห่างเกือบ 1 เมตร

แต่จุดที่มีปัญหาคือเด็กใช้บันไดเลื่อนโดยลำพัง ห้ามนำรถเข็นขึ้นลงบันได และห้ามใช้รองเท้าสเก็ตขึ้นลง เนื่องจากมีระยะห่างมาก และไม่ได้ตั้งอยู่ใกล้ขอบหรือราวบันได ทางห้างจึงไม่ได้มีป้ายแจ้งเตือนให้ระวังขอบหรือป้ายอื่น ๆ นอกจากนี้ยังมีถึงต้นเพลิงติดไว้ใกล้บันไดเลื่อนอีกด้วย

ห้างสรรพสินค้าเซ็นทรัลเวสต์ มีบันไดเลื่อนจำนวนมากกระจายตามจุดต่างๆ บางจุดตั้งอยู่โดดๆ มิได้ใกล้กำแพงหรือกระจก

ทั้งสองห้างมีผู้ให้บริการต่อวันจำนวนมากและมีบันไดเลื่อนกระจายหลายแห่งตามจำนวนผู้ให้บริการ และมีเจ้าหน้าที่รักษาความ

ปลอดภัยและวิศวกรอาคารตรวจสอบตลอดทั้งวัน

สำหรับห้างเดอะมอลล์ งามวงศ์วาน มีบันไดเลื่อน 4 จุดใหญ่ มีระยะห่างระหว่างบันไดเลื่อนชั้นลงประมาณ 30-60 เซนติเมตรเช่นกัน

ระหว่างทางขึ้นบันไดเลื่อนแต่ละชั้นจะมีป้ายพลาสติกหนา มีข้อความภาษาอังกฤษและภาษาไทยว่า **"Warning Please Mind Your Head โปรดระวังศีรษะ"** อยู่ในตำแหน่งกึ่งกลางคาน ยังมีการติดสติ๊กเกอร์สีเหลืองให้เห็นเด่นชัด ก่อนจะก้าวเท้าเหยียบบันไดเลื่อนว่า **"ระวังขั้นบันไดเลื่อนหนีบรองเท้า"** พร้อมกับรูปภาพประกอบการวางเท้าผิดวิธีไว้ด้วย

สุชัชวีร์ สุวรรณสวัสดิ์ คณบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ให้ความเห็นเกี่ยวกับอุบัติเหตุจากการใช้บันไดเลื่อนว่า ประเทศไทยมีการนำลิฟต์และบันไดเลื่อนมาใช้นานแล้ว แต่ยังไม่มียุทธศาสตร์ที่ตระหนักถึงมาตรฐานความปลอดภัยในการใช้ลิฟต์และบันไดเลื่อนอย่างจริงจัง

การจะสร้างลิฟต์หรือบันไดเลื่อนจะต้องมีผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ตั้งแต่การออกแบบที่ไม่ได้เน้นแค่ความสวยงามเพียงอย่างเดียว เพราะการออกแบบบันไดเลื่อนหากมีความชันมากก็ยิ่งอันตราย สถาปนิกที่ออกแบบจะต้องดูเรื่องของการจัดวาง องศาความเอียงที่สอดคล้องกับแบบของอาคารด้วย

"สำหรับการติดตั้งบันไดเลื่อน ไม่ได้ขึ้นอยู่กับ

ระยะห่างระหว่างบันไดกับบันได หรือบันไดกับฝ้าผนังเพียงอย่างเดียว แต่ขึ้นอยู่กับรูปแบบการใช้งานด้วย ซึ่งมีเรื่องของความเร็วเข้ามาเกี่ยวข้อง ก็คืออัตราความเร็วจะต้องสัมพันธ์กับความชัน นอกจากนี้ ยังมีตัวแปรอื่นอีกหลายตัวเข้ามาเกี่ยวข้อง"

อาจารย์สุชัชวีร์ระบุว่า โดยปกติลิฟต์และบันไดเลื่อนจะมีเซ็นเซอร์ เมื่อมีสิ่งกีดขวางจะหยุดทันที แต่ก็ยังมีลิฟต์ที่หนีบผู้ใช้งานอยู่ โดยเฉพาะอาคารเก่าๆ ที่มีการหนีบก่อนจึงจะดึงออกทั้งที่มีระบบเซ็นเซอร์ ระบบเซ็นเซอร์จะต้องดูแลรักษาอยู่เสมอ

"ในทางปฏิบัติมีหลายอย่างที่หมดประกันแล้วขาดการดูแลต่อ ทำให้เป็นปัจจัยที่อาจเกิดเหตุการณ์ไม่คาดฝันขึ้น ซึ่งทางกฎหมายไม่ว่าจะทบทวนในที่ไม่ควรทบทวน หรือถูกบันไดเลื่อนหนีบก็สามารถร้องเรียนและดำเนินคดีทางกฎหมายได้ ซึ่งเจ้าของจะต้องมาคุยกับเจ้าทุกข์ว่าจะดำเนินต่อไปอย่างไร"

แม้เด็กจะมีความเสี่ยงสูงจากอุบัติเหตุบันไดเลื่อน แต่อาจารย์สุชัชวีร์เห็นว่ากรณีถูกหนีบจนเด็กขาขาดถือว่าน่าตกใจมาก และคงไม่ใช่หน้าที่ของผู้ปกครองที่ต้องดูแลเพียงอย่างเดียว

ผู้ประกอบการอาคารสาธารณะทั้งหมดที่มีการใช้ลิฟต์และบันไดเลื่อนต้องมีการตรวจสอบและนำเหตุการณ์นี้ไปเป็นอุทาหรณ์

เพื่อลดความสูญเสียที่อาจเกิดขึ้นให้น้อยที่สุด